

עין משפט
נר מצוה

ב א מר חרד מהל' טען
ועשן תעשן ד' סמך
עשן ד' טעשן ח' מ' ס'
קמו טעף יג'
בא ב א מר פתח' ס'
הלכה ב טעשן עשן
טעש' ח' מ' ס' קמו טעף
ו ד מר קמו טעף: ד'
בב ד טעש' ס' הלכה א'
סמך טעש' ח' מ' ס'
מ' קמו טעף א':
בג א מר טעש' ד'
טעש' ס' טעף: ד'
ב ד א מ' טעש' הל' וסמך
טעש' ח' מ' ס' מ'
קמו טעף יז'
בה א מ' טעש' ס' פתח'
הלכה א טעש' יז'
טעש' ס' טעף יז':

רבינו גרשום

[illegible]

(א) נראה דש"ל ולא הייתי יכול
לסעוד עמו:

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

מַפְרָנִיא וּבִינְתִיה דּוּבְנָה מִינָךְ וְאִבְלָתִיה שְׁנֵי חֻקָּה אִמֵּר לִיָּה פִלְנִיא
גְּזִלְנָא הוּא. פִּי יֵשׁ לִי עֵדִים שֶׁהוּא גֻזַּל וְאִפִּי דֵר צִיה

הוא משמע שרצה לפרש גולגל הוא שיש לו עדים שהוא גזן אלל כלומר גזל (1) היא הקרקע בידו ואין נראה לר"י הדוח ליה לאסוקי דמסכא לעיל לא קומדיה לי לזרעא דדיה הוא ואם מינאי לא זצנמיה וכו' :

עבֿיד איניש דקרי לשני מובא שני
חזקה. אבל אי לא עבֿיד

אף על גב דאית ליה סהדי דאכלה
שבע שנין^ב לא מהימנין דהא איהו
דמכחיש להו דמודה שלא אכלה
אלא שני חזקה דהיינו שלש שנים:
אבל

לא שיש לו עדים שהם גזנן אלא כלומר
גזנול ^(א) היא הקרקע צידו ואין נראה
לר"י דהוא ליה לאסוקי במסמיק
לעיל לא קמודית לי לארעא דדיי הוה
ותא מינאי לא זכינתיה וכו':

עבד איניש דקרי דשני טובא שני
אכל אי לי לא עביד
אף על גב דהיה ליה סהדי דלכלה
שבע שני ^(ב) לא מהמינך דהא איורו
דמכשין לסו דמוהא שלא אכלה
אלא שני חוקה דהיינו שלש שנים:
אכל

יֵאֵיכָר אֶת זִכְרוֹתוֹ הָאֵפִילוֹ תִּימָא רַבְנָן הֵתֵם עֲבָד לִיה מַעֲשֶׂה אֲבָל הֵכָא דְבוּרָא עֲבִיד אִינִישׁ דְּמִקְרִי וְאָמַר יְהוּא דְאָמַר לִיה לְחִבְרִיה מָאִי בַעִית בְּהָאִי אַרְעָא אָמַר לִיה מִפְּלִנְיָא זְבִינְתָּה וְאֶכְלִתִּיה שְׁנֵי חֻזְקָה אָמַר לִיה פְּלִנְיָא גֻזְלָנָא הוּא אָמַר לִיה וְהָא אִית לִי סְהָדֵי דְאֵתִית בְּאוּרְתָא וְאָמַרְתָּ לִי זְבַנָּה נִיהִלִי א"ל אֲמִינָא אִיזְבוּן דִּינָאִי אָמַר רַבָּא יְעִבִיד אִינִישׁ דּוֹבִין דִּינֵיהּ יְהוּא דְאָמַר לִיה לְחִבְרִיה מָאִי בַעִית בְּהָאִי אַרְעָא אָמַר לִיה מִפְּלִנְיָא זְבִינָא וְאֶכְלִתִּיה שְׁנֵי חֻזְקָה אָמַר לִיה וְהָא נְקִיטָנָא שְׂטָרָא ^א דּוֹבִנִי לִיה מִינִיהּ הָא אַרְבַּעֵי שְׁנֵי א"ל מִי סַבְרַת שְׁנֵי חֻזְקָה תֵּלַת שְׁנֵי קָא אֲמִינָא שְׁנֵי חֻזְקָה טוֹבָא קָא אֲמִינָא אָמַר רַבָּא יְעִבִידִי אִינִישׁ דְּקָרוּ לְשְׁנֵי טוֹבָא שְׁנֵי חֻזְקָה וְה"מ דְּאֶכְלָה שְׁבַע ^ב דְּקָדִים חֻזְקָה דִּהָאִי לְשְׂטָרָא דִּהָךְ אֲבָל

אמר ליה מפלגיא וצינקה דוננה מיך. כלומר שאמר לי בשעת מריה שהוא לקחה ממך. ומאחר שלא טען ואכלתי שני חוקה שטר מריה שלו עודנו ידיו ומסקנא דמילתא מוקמינן ליה ביד המערער. והיינו טעמא דכיון דמודה דשלו היה הקרקע מתחלה לא מבעיא היכא דלא

ואת לא זבינתה
ברים ידיי את אמר
זההוא דאמר ליה
האי ארעא אמר ליה
שני חוקה אמר ליה
ליה והא אית לי סהדי
אמרת לי זיל זבין אמר
זשון קשה הימנו אמר
כמאן כאדמון דתנן
תום עליה בעד אדמון
שון קשה הימנו וחכ"א
שהא אבל חכא דבורא
אי בעית בהאי ארעא
ליה פלניא גולנא הוא
בבנה ניהלי א"ל אמינא
דאמר ליה לחבריה
שני חוקה אמר ליה
מי סברת שני חוקה
עבידי אינשי דקרו
דהאי לשטרא דחק
אבל

חוקה. אי גמי יס לו עדים שהחזיק בה המוכר יום אחד והבי אמרינן והכא כהאי עובדא אפילו אם כזא עדים שהחזיק בה יום אחד ואומרו הלא החזיק שלש שנים וגם הראשון אין לו סטור מכירה מן הבעלים: הדין טוען דמינאי וזכינה הלא אין לך לא שטר ולא חוקה: ויל. לא החזקת שלש שנים: **אמר רבא דינא קאמר ליה.** המערער ואפי' שני חוקה. ואין לו עדים שהחזיק בו אותו המוכר יום אחד דמו לא הוי א דדר בקסא דבעילתא ארבע שני: **פלוגיא גולגל הוא.** כשדה זו שממני עומק ולהוציאה ממך בדין: **אמר רבא דינא קא"ל.** המערער ויטול שדהו לקח לקנות שדהו אבל כדצורא בעלמא כולוהו מודו כרצא כדמפרש ואזיל גהה היא שמודה הוא שלא לקחה מיד הבעלים כי אם מיד איש נכרי שאין יורע בתוך שלש דהיא אמרינן דמפסיד מערער כשתיקמה היינו היכא דהר איניש בשטריה טפי לא מידדער הלך זה שלא מיחה והוא לא זכייה שהוא צעל הקרקע ובעדים וזנה לא הורע כמו של מערער מועיל לו שהרי מגזין לקח אף חזקתו אינה כלום: **רמאן כדאדמון.** א שדה שמכר שמעון ללוי ואומר לראובן כי שמעון גזלו ממנו והוא לראובן מחסם לראובן ועד אחר עמו: **השני.** לוי נוח לי ולכן חסמתי: **מעשה.** ויהי. ואם שלך היתה היה לא להוציא ממנו בדין חסם ולא ללמד ויס קרקע הראוי לי ולא לטרום ולבא בדין: **עבד איניש דוצין דיניא.**

ליטול את שלו בלא דין ומחלוקת. ובפירוש ר"ח מפורש חמינה למחן יצבות ודייני אקנה אותם הדייני והמריצות בלאו המעות אע"פ שעיקר **נקיטתא שטרא**. שכחז בה דזונה לי כלומר שקנייה אכלי מן המוכר וזכייתה הלכך חוקה שאין עמה דזונה היא שהמוכר לא יכול לומר כי חוקה דדייני תלת שני בצמחוס: **שני חוקה טובא קאמינה**. שקדמו לשטר ומרמי שני חוקה סתם שלא הייתי יודע שהיה קן שטר של ארבע שנים **י טובא שני חוקה**. סתם ואם בלא לטוען אחרי כן דשני חוקה טובא ^(א) ולאן קי"ל לקמן [נ"א]. דלאן אדם טוען ב"ד וחזר וטוען טענות אחרות נתייחס סהדי דבני שני חוקה טובא מהימנין ליה שהיה לא חזר וטען: חוקה שלו למכירת השטר של מערער שהמוכר עצמו לא יכול למוכרה וכן עס בעל השטר דלאן קן מחאה גדולה מזו שמיחה המוכר בזה ההחזיק א השטר מיד השני ויקרענו. ויש מפרשים דלאן כריך עדי חוקה ו' שנים דקרי לשטר טובא שני חוקה למדו כן דאי איכא סהדי על כל השבועים במקום השטר עומדת ולא איכא חוקה ג' שנים האחרונים שיש לו עדים דכרי כרא לא לנחור דלא כריך עדים לו' שנים שהיה כרא להודיענו **יד איניש כו'** שאילו היה חוזר וטוען להכחיש דברים הראשונים אפי' כי אחר טענות הראשונות נלך ובפי' ר"ח נמי מאריך עדים לכל הו' שנים:

זה

מסורת הש"ס

(א) [לקמן דף מג: (ב) כתובות
דף קט., (ג) שייך לע"א,
(ד) ע"כ שייך לע"א],

הגהות הב"ח

[illegible]

מוסף רש"י

[illegible]

מוסף תוספות

א. [ו]מאן דזבין מיניה
נמי לא קיימא ליה חזקה
כדאמרין לקמן (מז). גבי
בן גזלן דלא קיימא ליה
חזקה. יד רמב. ב. [ד]האי
ודאי עדים קא מייתי
דאכלה שבע דאי בלא
עדים לא מהימן. רש"י, א,
ועיין רש"ס.